

1

XII

2002

**Předvánoční
koncerty**



UDÁLOSTI

na VUT v Brně



**Studentská
konference**



**Mařena
architektů**



**O inženýrství, životě
a varhanách**

Obsah



- 3 NESPOLÉHEJME NA ZLATO, ALE NA VZDĚLÁNÍ**
- 4 MALÝ TŘESK NA VELKÉ FAKULTĚ ELEKTROTECHNIKY
A INFORMATIKY**
- 6 FIT SLAVILA VÁNOCE A SVŮJ VZNIK**
- 7 STUDENTI VYSOKÝCH ŠKOL SE SEŠLI V BRNĚ**
- 9 FAKULTA ARCHITEKTURY PROJEKTUJE BUDOVU
BRNĚNSKÉ FILHARMONIE**
- 11 KOMORNÍ SLAVNOST PRO VELKÉ DÍLO A JEHO TVŮRCE**
- 12 O INŽENÝRSTVÍ, ŽIVOTĚ A VARHANÁCH**
- 14 MAŘENA ARCHITEKTŮ**
- 16 NOVÁ UČEBNA PRO POČÍTAČOVÉ EXPERIMENTY
NA FAKULTĚ CHEMICKÉ**
- 18 SPOLUPRÁCE LETECKÉHO ÚSTAVU FSI
A CENTRA VZDĚLÁVÁNÍ A PORADENSTVÍ**
- 20 SEZNAM NOVÝCH DOCENTŮ A DOKTORŮ**
- 22 QUODLIBET – PRVNÍ A DALŠÍ**
- 23 NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 24 INFORMACE**
- 26 Z PŘEDVÁNOČNÍCH HUDEBNÍCH ZÁŽITKŮ**
- 27 SPORTOVNÍ PLES DOPROVODILO UDÍLENÍ CEN**

Nespoléhejme na zlato, ale na vzdělání

Úvodník tohoto čísla Událostí VUT v Brně patří významné osobnosti brněnského života. Autorem krátkého zamyšlení se tentokrát stal senátor Ing. Milan Šimonovský.

Snad budu ještě aktuální se svým novoročním přáním úspěšného roku 2002. Úspěšný rok přejí nejen vám, studentům, ale také vaší, a mohu snad říct i naší, škole. A to přesto, že jsem absolvoval již před třiceti lety, dávno v minulém století. Přátelství tehdy uzavřená však trvají dodnes. Vzpomínám-li, měl bych se i přiznat, že ne všechny předměty mě tehdy zajímaly natolik, abych jim věnoval více času, než bylo nezbytné. Vždy to souviselo a souvisí jistě i nyní s osobou vyučujícího. Tehdy „dávno“ někteří vynikající odborníci učit nesměli, nyní zase jiní učit nechtějí, protože vysoká škola nenabízí nejlepší podmínky a ani blízká perspektiva není růžová. Bylo to škoda tehdy a je to škoda i nyní. Neboť naše jediné národní bohatství je právě vzdělaná pracovní síla. Na šumavské zlato nebo moravskou naftu se nedá spoléhat. Naše společnost riskuje, že dlouhodobý nedostatek financí pro vzdělání a výzkum utlumí vazby mezi ústavu a školami na straně jedné a podnikatelskou sférou na straně druhé. Musí být naším prioritním zájmem tyto vazby naopak posilovat. Inkubátory pro začínající inovační podnikatelské záměry, ale zejména aplikovaný výzkum k vysoké škole neodmyslitelně patří. Nebo snad ne? Pomozme také programům pro celoživotní vzdělávání, vždyť technologie kolem nás se vyvíjí tak prudce, že znalosti získané v mládí se stávají jen základem pro další poznávání. Navíc jsou v aktivním, nebo lépe řečeno produktivním věku, desetitisíce těch, kteří se na vysokou školu nedostali, dříve z kádrových důvodů, nyní z důvodů kapacitních. Ti všichni jsou naším obrovským potenciálem, se kterým zatím plýtváme a marníme tak naše jediné bohatství.

Když si otevřeme informační brožurku o našem městě, potěší nás, že je Brno hrdé na svých šest vysokých škol, na kterých studuje přes 40 tisíc studentů. Vždyť na počet obyvatel jsme městem s nejvyšším podílem studentů. Nejsme tedy jen město veletržní, jsme daleko více městem vzdělávání, městem akademickým. A ruku na srdce: Je tomu skutečně tak? Žije město svými školami, vědí o nich jeho obyvatelé? Radnice jistě plánuje s vedením škol jejich rozvoj, ambiciózní je zejména projekt univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Bohunicích nebo technologického parku Pod Palackého vrchem. To je významné úsilí, ale jen v dobrých technických podmínkách pro činnost škol nemůže být vize města vzdělání úplná.

Snad jsem se svým novoročním přemítáním nikoho nedotkl. Víím, že se koná množství seminářů, kongresů, koncertuje se v nových aulách. Ale pro mne v nedávné minulosti byly velkým poznáním kulaté stoly o budoucí vizi města, u kterých se setkali odborníci, aktivní občané, studenti, pedagogové a politici nad rozvojovou strategií města, aby se vzájemně obohatili o svoje názory, o svoje vidění světa a svá očekávání. Právě ve vzájemném hledání cesty se tvoří občanská společnost, zdravá komunita, která vnímá město jako svůj domov a je pro něj ochotna udělat víc, než co udělat musí. A byl bych rád, kdyby se v našem městě jednou podobně diskutovalo o zajímavých projektech, objevech, vědeckých a kulturních trendech, etice poznávání atd. Akademická obec může svůj potenciál nabídnout veřejnosti, může najít spolu s politickým vedením města prostor, kde diskutovat. A také: jak to vše zorganizovat. I časopis Události VUT v Brně může být částí takového prostoru k diskusi a já věřím, že nezůstane uzavřený jen pro ty z nás, kteří jsou spojeni s VUT v Brně.

Senátor Ing. Milan Šimonovský

Malý třesk na velké Fakultě elektrotechniky a informatiky

Uspokojit stále se zvyšující počet studentů, kteří se chtějí věnovat studiu informačních a komunikačních technologií, a současně vytvořit co nejlepší podmínky pro rozvoj informatiky a dalších vědních oborů. Tak lze stručně shrnout dva hlavní důvody, které stály na počátku malého třesku na „velké“, dnes už bývalé, Fakultě elektrotechniky a informatiky.

Ta se totiž od 1. ledna roku 2002 rozdělila na dvě nové – transformovanou a přejmenovanou Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií (FEKT) a zcela novou Fakultu informačních technologií (FIT) VUT v Brně. „Považujeme to za velmi důležitý okamžik v životě VUT v Brně, které tak potvrdilo, že je dynamickou institucí reagující na potřeby studentů, praxe i vědy a výzkumu. Lze říci, že je to příspěvek VUT v Brně pro rozvoj společnosti, která si říká informační. Přípravy na přerod FEI začaly zhruba před rokem a půl. Projednávání nebylo sice jednoduché, ale návrh, aby vznikla nová výkonná fakulta a současně měla FEKT dost šancí se rozvíjet, nakonec získal podporu. Hlavními důvody byly značný a neuspokojený zájem mladé generace o studium informačních technologií a na druhé straně také silný požadavek velkých elektrotechnických, komunikačních a informatických průmyslových institucí v Brně a Jiho-moravském kraji, které právě absolventy těchto oborů potřebují,“ připomněl před koncem loňského roku důvody malého třesku rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Na fakultě FEKT na tyto požadavky středoškoláků i průmyslu reagovali přípravou nových kompletních studijních programů se společným názvem Elektrotechnika, elektronika, komunikační a řídicí technika. Tyto nové programy v tříletém bakalářském, dvouletém magisterském a navazujícím tříletém doktorském studiu pak byly na přelomu října a listopadu 2001 úspěšně schváleny Akreditační komisí MŠMT a budou zahájeny hned v příštím akademickém roce 2002/2003. Absolventi Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií tak mohou postupně získat tři vysokoškolské tituly Bc., Ing. a Ph.D. ve velmi atraktivních a průmyslem žádaných oborech studia. Například v bakalářském studiu se nabízejí obory Automatizační a měřicí technika, Elektronika a sdělovací technika, Mikroelektronika a technologie, Silnoproudá elektrotechnika a elektroenergetika a zcela nový obor Teleinformatika. Na těchto pět bakalářských oborů navazuje osm magisterských oborů a nakonec sedm doktorských oborů. V zájmu růstu fakulty se podařilo zvýšit také počty nově nastupujících studentů. Například pro následující akademický rok bude do bakalářského programu přijato 920 studentů. V dalších letech se tyto počty zvýší až téměř na třináct set přijímaných studentů. V té době bude už na fakultě FEKT studovat až 3 300 studentů. „Fakulta FEKT se tak dostane na stejnou úroveň jako měla bývalá FEI,“ upozornil prodě-



Nově vzniklá fakulta FIT VUT v Brně bude sídlit v prostorách bývalého kartuziánského kláštera v Králově Poli, který prochází náročnou rekonstrukcí.

kan Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., pověřený vznikem FEKT. „Dalším důležitým úspěchem je, že pro ústavy mikroelektroniky, technologie a automatizace se již letos začne budovat rozsáhlý integrovaný objekt v areálu Pod Palackého vrchem, kam budou uvedené ústavy přestěhovány v polovině roku 2004 a kde budou umístěny i nové přednáškové místnosti, moderní laboratoře, počítačové a internetové učebny,“ doplnil Prof. Vrba. Mezi potenciálními zaměstnavateli absolventů jsou firmy jako například Flextronics International, ON Semiconductor, Motorola, Infineon, Siemens, Microsoft, ČEZ, Lucent Technologies, Ericsson, Radiomobil, Eurotel, Oscar Český mobil a AutoCont.

Usnesením Akademického senátu Vysokého učení technického v Brně vznikla k 1. lednu 2002 Fakulta informačních technologií – FIT, jejímž základem je bývalý Ústav informatiky a výpočetní techniky Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně.

Ústav informatiky a výpočetní techniky byl založen v roce 1964 a mohl se pochlubit dlouholetou tradicí výuky výpočetní techniky a informatiky. Do vzniku FIT zajišťoval ústav výchovu odborníků s kvalifikací bakalář a inženýr v oboru Výpočetní technika a informatika a doktorů (Ph.D.) v oboru Kybernetika a informatika. Počínaje akademickým rokem 2002/2003 budou



na FIT otevřeny nově koncipované studijní programy: tříletý bakalářský studijní program Informační technologie, navazující dvouletý magisterský studijní program Informační technologie ukončený inženýrským titulem a konečně tříletý doktorský studijní program Informační technologie ukončený titulem Ph.D. Bakalářský program poskytuje velmi dobré vzdělání ve všech oblastech oboru Informačních technologií s možností specializace ekonomické, pedagogické i jazykové. Magisterský studijní program má čtyři obory: Informační systémy, Inteligentní systémy, Počítačové systémy a sítě a Počítačová grafika a multimédia. Tyto studijní obory odpovídají Boloňské deklaraci pro rozvoj vysokého školství v Evropě a jsou strukturou studia plně kompatibilní v rámci Evropy. „Je potřeba zdůraznit velkou výhodu bakalářských programů, jejichž absolventy žádá stále větší počet podniků, v poslední době např. Siemens nebo IBM,“ upozornil Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc., pověřený vznikem FIT.

K 1. lednu 2002 studovalo na Fakultě informačních technologií VUT v Brně 850 studentů. Od akademického roku 2002/2003 přijme FIT každoročně ke studiu kolem 340 studentů. „Kolem roku 2005 by tak FIT měla dosáhnout kapacity přes 1350 studentů s možným rozšířením až na 1500. Fakulta bude umístěna v historické budově kartuziánského kláštera v Brně-Králově Poli, kde jsou počítačové a informatické vědy vyučovány již od šedesátých let. Budova se nyní rekonstruuje, ve výstavbě je zejména přednáškový areál, který bude schopen pojmout plánovaný vyšší počet studentů,“ uvedl Prof. Hruška.

Výhodou nových fakult je, že nevznikaly na zelené louce. „Tím, že se vyčlenily z fungující fakulty, vznikly tak už se studenty a pedagogy. Proto měly už v době vzniku všechny důležité vnitřní předpisy – status, jednací řády senátů i vědeckých rad a disciplinární řád. Do konce ledna by pak měly po volbách mít také všechny svoje představitele,“ podotkl předseda Akademického senátu VUT v Brně Doc. Ing. František Zbořil, CSc.

Vedení VUT v Brně ani ti, kteří připravovali zrod nových fakult, se neobávají případné rivality s Masarykovou univerzitou, která má rovněž vlastní Fakultu informatiky. „Naopak, počítáme se vzájemnou spoluprací. Myslím, že máme poměrně přesně rozčleněny sféry působnosti. Zatímco Masarykova univerzita se přece jenom více zaměřuje na aplikaci informatiky do humanitních věd, my budeme klást stejně jako dosud důraz

na technickou bázi v návaznosti na inženýrské obory. Obory jako Informační technologie, Multimédia či Teleinformatika mohou být navíc přínosem pro další fakulty VUT v Brně,“ řekl rektor VUT v Brně Prof. Vrbka.

Veškeré informace o FIT lze získat na internetových stránkách na adrese <http://www.fit.vutbr.cz>, které jsou průběžně aktualizovány.

Další informace o fakultě FEKT lze nalézt na internetové adrese <http://www.feec.vutbr.cz>.

Fakulty FEKT a FIT pořádají 16. ledna 2002 Den otevřených dveří se zahájením v 11 hodin v budově Technická 8 pro FEKT a Božetěchova 2 pro FIT.

Na Kolegiu rektora 18. 12. 2001 byli rektorem Prof. RNDr. Ing. Janem Vrbkou, DrSc., pověřeni vykonávat funkci děkanů dvou nových fakult (FEKT a FIT) Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc. a Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.

(hej)

SUMMARY:

Since 1st January 2002, the former BUT Faculty of Electrical Engineering and Computer Science has been split into two new ones – the transformed and renamed Faculty of Electrical Engineering and Communication Technologies (FEECT) and a brand new Faculty of Information Technologies. At FEECT, new comprehensive study programmes have been introduced under the common name of Electrical Engineering, Electronics, Communications and Control Technology to meet the demands by the secondary school students and the industry. Thus the graduates from the faculty of Electrical Engineering and Communications Technologies may gradually acquire three university degrees: Bc., Ing., and Ph.D.



FIT slavila Vánoce a svůj vznik



Obvyklé Vánoční posezení Ústavu informatiky a výpočetní techniky se neslo v duchu oslav „Malého třesku na velké Fakultě elektrotechniky a informatiky“ (jak zní titulěk k článku o vzniku dvou nových fakult otištěný na předcházejících stránkách).



Domáci i hosté se sešli, jak vidíte, ve sklípku Kartuziánského kláštera na Božetěchově ulici, vybudovaného před mnoha lety svépomocně pracovníky ústavu. Hned na začátku večera si začali ladit nástroje muzikanti, kteří utvořili přímo na místě kapelu – beze jména, ale se širokým repertoárem písní. A ty nešlo nezpívat, protože jejich texty byly promítány v klášterním sklípku na stěnu. Pozoruhodné bylo, že kapela hrála v přítomné sestavě poprvé a bez jediné předchozí zkoušky. V průběhu večera pak ještě muzikantů přibývalo, až se zdálo, že na budoucí FIT není člověka, který by na něco nehrál – i profesor Tomáš Hruška si přinesl své banjo i kytaru a nevydržel se nepřidat.

Rektor Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. popřál nové fakultě FIT, ale i FEKT po dobrém startu i dobrou výdrž, hodně studentů a úspěchy v pedagogické i vědecké práci. Poděkoval také všem, kteří se o vznik nové fakulty přičinili, zvláště pak Prof. Ing. Tomáši Hruškovi, CSc., Doc. Františku Zbořilovi a Prof. Ing. Janu M. Honzíkovi, CSc. za vstřícný přístup. Vyjádřil radost z toho, že se všechny kroky nutné pro vznik nové fakulty v podařily poměrně krátkém čase dobře zvládnout.

Pan rektor byl zaujat atmosférou večera, nevynechal žádnou píseň a když odcházel, poznamenal, že existuje-li na Ústavu informatiky a výpočetní techniky taková parta muzikantů, tak o budoucnost FIT nemá strach.

Jan M. Honzík – tehdy ještě děkan FEI, zavzpomínal: „Z počátku procesu byly mnohé obavy o tom, jak negativně bude

působit rozdělení na akademickou obec FEI, padala slova jako rozvod, útěk a jiná. Mým hlavním cílem bylo udržet proces dělení na vysoce korektní a kolegiální úrovni, kde nikdo se nesmí pokoušet napálit tu druhou stranu. To nesmí být „rozvod“, ale spíše něco, jako když se „mladí odstěhují od rodičů“. Dvě nové sehrané partnerské fakulty musí být i na scéně VUT v Brně silnější než jedna. Ostatně teď se jasně ukazuje, jak silně pozitivní vliv na kolektiv elektrikářů měl celý ten omlazovací řez. Na rozdíl od některých kolegů a přátel se domnívám, že FIT vznikl ve správném okamžiku. Říkám to z hlubokého přesvědčení přesto, že jsem o tom v okamžiku početí nové fakulty pochyboval. Lidé i situace dozrály do optimální situace. První pokus o založení samostatné fakulty orientované na informatiku (tehdy se jí říkalo FIPI – Fakulta informatiky a počítačového inženýrství) mi připadá tak trochu obdobná pokusu o demokratizaci naší společnosti v r. 1968. Ta správná doba nastala v naší zemi až po 21 letech, na FEI po 7 letech... Vytvoření FEI bylo podle mého názoru dobře přijatelným řešením tehdejší situace, které upravilo základní příčiny a motivy vyvolávající touhu vytvoření samostatné fakulty. Ostatně – málo lidí ví, že nezaložení nové fakulty bylo demokratickou volbou tehdejší akademické obce ústavu tehdejší katedry počítačů, projevenou hlasováním.“

V závěru Prof. Honzík uvedl, že jeho nástupci jsou dva mladí a schopní profesori – (Prof. Ing. Radim Vrba, CSc. a Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.), jejichž mimořádné schopnosti měl možnost sledovat již od dob jejich studia, protože je oba učil. „Celý ten proces vzniku FIT a FEKT mi připadá jako když rozsadíte velkou kytku do dvou květináčů; za nevelký čas vyrostou dvě kytky, které jsou dohromady mnohem větší, než by vyrostla ta jedna veliká.“



Studenti vysokých škol se sešli v Brně

Jaroslav Švec, Jiří Jeřábek

Ve dnech 6. a 7. prosince 2001 se v Centru VUT v Brně uskutečnila studentská konference na téma „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách“. Konferenci pořádala Studentská komora Akademického senátu VUT v Brně ve spolupráci s Radou vysokých škol České republiky a Centrem pro studium vysokého školství (CSVŠ). Záštitu převzal rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Konference se mimo jiné zúčastnil náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Doc. J. Průša, ředitelka CSVŠ Ing. H. Šebková, předseda Akreditační komise Prof. M. Liška, předseda Rady vysokých škol Doc. F. Ježek a ředitel odboru vysokých škol MŠMT Ing. F. Beneš.

Začátek konference mírně narušila sněhová kalamita, která způsobila zpoždění některých účastníků. Nikomu z nich však bílá záplava účast nezhatila. Celkem se zde setkala 82 členů akademických obcí většiny českých vysokých škol.

První den se na konferenci diskutovalo o evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání, činnosti Akreditační komise a úloze hodnocení akademických pracovníků studenty. Po skončení programu odvezl účastníky autobus na koleje Pod Palackého vrchem, kde se ubytovali, a na 19. hodinu se dostavili zpět do Centra VUT v Brně, kde začínal společenský večer. K dobré pohodě přispěla hudba cimbálové muziky Líšňáci a další hudební vystoupení.

Druhý den konference byl více ve znamení debat a předávání zkušeností mezi jednotlivými zástupci škol. Jednalo se o postavení studenta ve výuce a v managementu vysokých škol. Neutuchající diskuse provázející celou konferenci vyústila v rozhodnutí účastníků setkat se na půdě VUT v Brně opět nejpozději za rok.

Účastníci konferenci si chválili profesionální organizační zabezpečení celé akce. Toto je zásluha nejen studentů z Akade-



mického senátu, ale též pracovníků rektorátu a Správy kolejí a menz, kteří se nemalou měrou o toto kladné hodnocení zasloužili. Vřelé díky všem.

Jedním ze závěrů konference je potřeba řešit malý zájem a nedůvěru v bakalářské studijní programy u budoucích zaměstnavatelů a zlepšit informovanost celé společnosti. Dále se účastníci usnesli na potřebě podpory mobility studentů a akademických pracovníků, zlepšení toku informací z MŠMT směrem ke studentům, potřebě podílet se na posilování úlohy studentů na rozvoji evropského vysokého školství. Byla konstatována nutnost účasti studentů v hodnotících programech, zvýšena problematika vztahu mezi akademickou obcí a její samosprávou. Byla zdůrazněna důležitá úloha studentů v samosprávných orgánech školy.

Více informací naleznete na internetové stránce <http://www.skas.vutbr.cz/konference>.



Studenti jsou rovnoprávními partnery

Jak se na problémy a názory studentů, o nichž se hovořilo na konferenci, dívá druhá strana? O odpovědi na několik otázek jsme poprosili ředitelku CSVŠ Ing. Helenu Šebkovou.

U: V čem spatřujete smysl celé konference?

Smysl konference vidím především v tom, že bylo možné probrat záležitosti studentů z co nejširšího úhlu pohledu. Měli jsme příležitost otevřít a jasně pojmenovat problémy, a to i ty,



kterými jsme se doposud společně nezabývali, a studenti měli dostatečnou možnost se k nim vyjádřit. Projevili velké pochopení a trpělivě vyslechli a posléze debatovali se svými nejbližšími a nejdůležitějšími partnery – vysokoškolskými učiteli a dalšími účastníky konference, kteří se tak či onak na chodu vysokého školství podílejí, a mají proto k probíraným otázkám co říci.

Ⓢ: Jak dalece se mají studenti podílet na managementu školy třeba formou zastoupení v akademických samosprávných orgánech? A k čemu je to dobré? Nestačí věnovat se jen studiu?

Pokud bychom otázku chápali z pohledu České republiky, pak mají studenti zákonem danou možnost zásadně se na řízení vysokých škol podílet, a tudíž i velkou odpovědnost spojenou s nároky na řadu jiných vědomostí než těch, které se přímo týkají jejich studia.

Studenti jsou rovnoprávními partnery ostatních členů akademické komunity, a je proto důležité, aby toto jejich postavení bylo nejen deklarováno, ale vyjádřeno možností zasahovat do chodu instituce všude tam, kde mohou svým názorem a znalostmi přispět k její kvalitní činnosti.

Studenti jsou dospělí lidé a měli by ze školy odcházet nejen jako vysoce vzdělaní jedinci v určitém oboru, ale měli by v průběhu studia získat maximální množství dalších dovedností,

morálních hodnot, umění komunikovat s kolegy a spolupracovníky i určité řídicí znalosti, které jim umožní se rychle a dobře uplatnit v dalším životě.

Ⓢ: Jakou šanci mají závěry konference na uplatnění v praxi? Bude se podobná akce opakovat? Pokud ano, proč – v čem byla její mimořádnost?

Závěry z konference mají velkou možnost uplatnění a bude záležet především na studentech, zda budou v podobných aktivitách pokračovat, aby nezůstalo jen u ojedinelé akce. Souvisí to velmi úzce s další otázkou – konference se určitě bude opakovat. Nebylo možné a zároveň to nebylo ani cílem konference, aby závěr vzájemné diskuse vždy dovolil nalézt přijatelné řešení všech důležitých a komplexních otázek, které byly otevřeny. Mimořádnost této konference je především v tom, že otvírá nový prostor pro setkávání, která by měla v různé podobě i formě pokračovat. Postupné nalézání odpovědí na jednotlivé otázky pak mohou přispívat nejen ke zdokonalování vlastního řízení vysokých škol, ale také k moudrému způsobu využívání národních i mezinárodních strategických materiálů, případně ovlivňovat jejich úpravy a další vývoj rozumným směrem.

(hej, foto Michaela Dvořáková)

SUMMARY:

On 6th and 7th December 2001, the BUT Centre was housing a student conference on the theme: „ The Present Role and Position of University Students.“ The conference was held by the Student Chamber of the BUT Academic Senate in co-operation with the Committee of the Czech Universities and the Centre for University Studies under the auspices of Prof. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Rector of BUT. One of the outcomes of the conference is the need to deal with the small interest in and mistrust of the Bachelor's degree courses by the potential employers and to better inform the broad public. Next the participants agreed on the necessity to continue student and academic staff mobility, to improve the information flow from the Czech Ministry of Education to the students, and to strengthen the students' role in the development of the European university studies.

Fakulta architektury projektuje budovu brněnské filharmonie

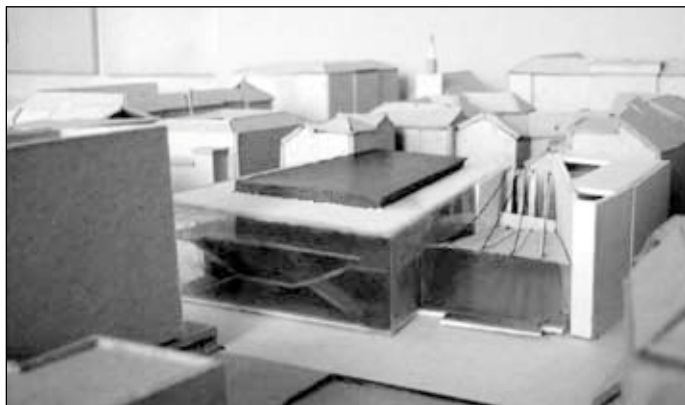
Nikoliv standardní školské metody, ale v našich podmínkách ojedinělý způsob výuky studentů se rozhodli vyzkoušet v minulém akademickém roce na Fakultě architektury VUT v Brně. O podrobnostech netradičního projektu, při němž se studentské práce propojily s životem města a jeho potřebami, se s redakcí Událostí podělil děkan fakulty Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.

U: Můžete přiblížit podstatu celého projektu?

Všem studentům byl v rámci jejich bakalářské práce zadán společný úkol. Jeho cílem bylo vykonat službu městu, ve kterém již více než osmdesát let sídlí naše škola. Z celé plejády bolavých míst, které Brno sužují, jsme chtěli zásadním způsobem přispět k řešení jednoho z tíživých problémů, o kterém se se skrývanou hořkostí hovoří nejdéle. Zároveň jsme hledali takové téma, které by umožnilo, aby se architektura – chápána jako umělecká disciplína – protнула s některou z dalších múz. Odtud pak nebylo daleko k uvědomění si skutečnosti, že město, ve kterém žil a pracoval genius hudebního skladatele Leoše Janáčka, dosud postrádá odpovídající koncertní síň. Výchozí situace tedy byla: Kvalitní těleso musí pracovat v kvalitním prostředí, přičemž kvalita architektonického díla se podílí na rozvoji místa, kde se nachází.

U: Proč jste se rozhodli modifikovat studijní programy a poněkud nekonvenčně přistoupit k takovému experimentu?

Dlouhodobým zájmem akademických pracovníků a studentů Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně je zapojit se tvůrčím způsobem do projektů, které jsou svázány s reálnými urbanistickými nebo architektonickými úlohami. Činíme tak s vědomím skutečnosti, že fakulta může poskytnout dostatečně široký intelektuální potenciál, který jiné instituce mohou jen stěží nabídnout. Výstupem bývá množství pestrých



Návrh Terezy Schneiderové.



Návrh Milana Podroužka.

a různorodých řešení, která do značné míry pomohou budoucímu stavebníkovi ujasnit jeho někdy třeba ještě ne zcela přesně determinované představy. Poskytnuté práce současně skýtají úžasnou výpovědní schopnost, jež se významně projeví při prosazování stavebního záměru. V těchto okamžicích se také uplatní jejich role při posouzení oprávněnosti realizace urbanistického nebo architektonického díla.

U: Mohl byste konkretizovat podmínky celého experimentu?

Jednotné zadání všech bakalářských prací mělo podobu regulérní veřejné architektonické soutěže. Koncepce se snažila takové soutěži přiblížit co nejvíce. Proto byla například jmenována nezávislá porota z řad renomovaných architektonických osobností. Nová byla „dělostřelecká“ příprava v podobě přednášek na dané téma a exkurze do Lipska do Neue Gewandhausu a do Berlína do slavné Scharounovy filharmonie. Na Stavební fakultě VUT v Brně v rámci programu Erasmus studentka Technical University of Denmark, Dtu Lyngby, Gry Nielsen zpracovala počítačovou simulaci akustiky koncertního sálu bakalářského projektu Martina Materny. Vedoucími práce byli Dr. Jens Holger Rindel, Department of Acoustic Technology, Dtu Lyngby a Doc. Ing. Jiří Sedláček, CSc., z Ústavu pozemního stavitelství Stavební fakulty VUT v Brně.



Návrh Martina Materny.

U: Dlouholeté diskuse kolem výstavby také vždy doprovázely spory o vhodnou lokalitu, kde by vůbec měl nový sál vzniknout. Jak jste vyřešili tento problém?

Za nejvýhodnější místo, kde by měla budova filharmonie vyrůst, jsou považovány jedinečně situované parcely v centru města mezi ulicemi Veselá a Husova, v blízkosti Besedního domu – dnešního domovského sídla Státní filharmonie Brno. Proto se v rámci bakalářských projektů všem studentům uložilo, aby se soustředili na odhalení možností, které skrývají tato volná, dosud jistým způsobem zanedbaná prostranství.

U: Jsou nějaké výstupy, nebo práce studentů skončily v „šuplíku“?

V galerii Nadace české architektury na Starobrněnské ulici se bezprostředně po obhajobách uskutečnila výstava vzniklých projektů. Výběr nejzajímavějších je zdokumentován na prezentačním CD. Připravuje se publikace, která odborně vyhodnocuje návrhy pro danou lokalitu ve vztahu k poměru ploch, dopravních parametrů, urbanistických vztahů, akustiky koncertního sálů a možností architektonického řešení.

Výsledek je významný počtem zpracovaných variant, urbanistického, dopravního, funkčního, provozního i architektonického řešení i prokázané invence. Připravované vyhodnocení prověří možné dopady. Třeba toho, zda filharmonii v dané lokalitě vůbec umístit.

U: Bude se tedy podle některých studentských návrhů stavět?

Samozřejmě, podle studentských návrhů se nepostaví budova tohoto prestižního kulturního zařízení. Nicméně podíl VUT

v Brně na rozvoji města, ve kterém působí, je logický a nezpochybnitelný. Fakulta architektury je jeho součástí a chce zastávat respektovanou roli. Snad se to daří, když jsme dnes partnerem při řadě jednání o výstavbě filharmonie. Vnímáme, že lidé tvořící filharmonii jsou mezinárodně respektovaní, jsou jedním z nejlepších, čím se město prezentuje. Shodneme se, že kvalitní těleso musí pracovat v nejlepším prostředí a že vynikající architektonické dílo je nezastupitelné. O tom se společně musíme přesvědčit. Potom bude jistě vypsána mezinárodní architektonická soutěž.

(hej)

SUMMARY:

A decision to try a unique method of teaching was made at the BUT Faculty of Architecture in this academic year. Doc. Ing. Josef Chybík, CSc., the Dean of the Faculty, presented our editorial staff with some details of the non-traditional project, in which students' work joined the life of the town to meet its needs. „All the students had received the same definition of their final Bachelor's degree project. Its aim was to render a service to the town in which our school has been residing these eighty years. This then brought near the realisation that the town still has no concert hall corresponding to the genius of Leoš Janáček who lived and worked in it“ as Mr Chybík puts it. The uniform assignment of all the Bachelor's degree projects then resembled a regular public architectural competition.



Návrh Martina Šafránka.

Komorní slavnost pro velké dílo a jeho tvůrce

Splaceným dluhem těm, kteří se nejvíce zasloužili o novou tvář budovy Centra VUT v Brně v Antonínské ulici, se stala na první pohled nenápadná tabulka umístěná na zdi ve dvoraně centra. Její krátký, ale o to výstižnější text oznamuje: Novobarokní budova alumnátu postavená v roce 1903 dle plánů architekta R. Bauera byla rekonstruována v roce 1999 pro Centrum VUT podle návrhů architektů Zemánkových, Studio Z Brno.

Až dosud totiž obdobná destička na stejném místě upozorňovala pouze na to, že realizátorem stavby byl brněnský Unistav. „Protože ale každé dílo by mělo nést podpisy svých duchovních tvůrců, napravujeme, byť s jistým zpožděním, tento dluh,“ uvedl na malé slavnosti při „odhalování desky“ poslední listopadový pátek rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Neformálního setkání se v páteční podvečer zúčastnili nejen osobně manželé Zemánkovi, ale mezi přítomnými hosty nechyběli ani představitelé bývalého vedení VUT v Brně, včetně rektora Petra Vavřína či kvestora Alexandra Černého.

Jednu z nejvýraznějších a nejčistších novobarokních brněnských památek se stavbařům podařilo zrekonstruovat v rekordně krátkém termínu. Touto rekonstrukcí VUT v Brně završilo svoji dlouhodobou snahu o centralizaci ústavů patřících jednotlivým fakultám a posléze i celé škole. Od roku 1989 totiž výuku i provoz školy komplikovala především roztržštěnost jednotlivých budov po městě i jejich havarijný stav. Architektonické řešení úprav nejenže citlivě respektovalo historické památkové hodnoty stavby, ale architektům se podařilo na tehdejší dobu poměrně odvážným řešením zvýšit standard a kvalitu objektu tak, aby odpovídal požadavkům VUT v Brně. Vlastní stavba zahrnovala vedle celkové rekonstrukce také výstavbu zastřešené prosklené dvorany. Mnohé z úprav byly ale také od počátku cíleně navrhovány tak, aby Centrum nesloužilo jen potřebám



Tvůrci architektonického návrhu rekonstrukce budovy Centra VUT v Brně – manželé Helena a Václav Zemánkovi.

školy, ale aby se stalo místem otevřeným i pro veřejnost. „Chtěli jsme, aby se škola více vtáhla do života města,“ zdůraznil rektor Jan Vrbka. Už od počátku se proto počítalo s tím, že dvorana bude využívána k pořádání výstav a společenských akcí, zatímco hlavní aula se díky svému vybavení stane nejen místem slavnostních akademických obřadů, ale i hudebních produkcí. To vše se za více než dva roky od otevření zrekonstruované budovy bohatě naplnilo.

(hej, foto Michaela Dvořáková)



Rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka při odhalování desky.

SUMMARY:

A plain plaque on the wall in the vestibule of the BUT Centre in Antonínská street has become the symbol of a debt repaid to those who have contributed the most to the new face of this building. Its short text tells us that the neo-baroque building of a seminary built in 1903 by the plans of the architect R. Bauer was reconstructed in 1999 for the BUT Centre using the designs of Mr and Mrs Zemánek, architects of Studio Z Brno. The reason is that, still not long ago, a similar plaque was merely announcing that the building was accomplished due to Unistav Brno. „However, since every work should bear the signatures of its spiritual parents, we want to settle now this overdue debt,“ said Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Rector of BUT on the occasion of a small ceremonial when the plaque was „unveiled“ on the last November Friday.

O inženýrství, životě a varhanách

to byl název semináře a současně přátelského setkání při příležitosti životního jubilea Prof. Ing. Emanuela Ondráčka, CSc. Téma, vyjádřené v titulku, vymyslel sám oslavenec, stejně jako rébus na pozvánkách. Obojí skrývalo překvapení, které se mělo odhalit všem zúčastněným až na semináři. Tak jako každý seminář, i tento obsahoval přednášky. Oslovení přednášející byli požádáni, aby přednesli libovolnou esej na téma inženýrství v životě několika vybraných osobností. Vybrali jsme pro vás stručné **myšlenky** z jednotlivých prezentací:



Jan VRBKA: Inženýrství v životě Aloise Farlíka

Priority Aloise Farlíka:

Pracovitost, velkorysost, sebekázeň, přátelský vztah k mladým kolegům a studentům, noblesa a kultivovanost, skromnost...

Petr VAVŘÍN: Nejen myšlenky Vladimíra Lista o inženýrství

„Trivium inženýra:

- vidět, pozorovat
- s fantazií tvořit nové vize
- nelhat sobě ani jiným“



Eva MÜNSTEROVÁ: František Pišek a cesty k materiálovému inženýrství

Životní priority Františka Piška:

„Práce jako životní náplň a kotva...

Rodina jako cenné zázemí života..

Učitel – svíce, která uhořívá, ale přitom osvětluje své okolí...”

„....V inženýrství jde vždy o komplexní zvládnutí oboru. Proto konstruktér i technolog musí do hloubky rozumět podstatě a chování materiálů, s nimiž pracují. Nesmí opomíjet ani zásady ekonomiky.“

Vojtěch MENCL: Inženýrské postoje Vojtěcha Mencla očima syna:

Vojtěch Mencl ve vztahu k řadě konkrétně uvedených stavebních děl svého otce připomněl charakteristiky inženýrství, zvláště pak odpovědnost inženýra za přístup a rozhodování při vytváření inženýrských děl, nutnost zohledňovat všechny podstatné souvislosti a v neposlední řadě i nutnost publikací. Příkladné bylo také jeho působení na vysoké škole jak ve vztahu k inženýrskému vzdělávání tak i pro její samotnou existenci a úroveň.



Jiří JAN: O varhanách na VUT a v životě

Vztah inženýrství a klasických varhan:

„.....Oba stroje – inženýrský a umělecký – jsou si v lecčems podobné: zahájily každý jistou historickou epochu, využívají jednoduchých fyzikálních principů, jsou užitečné a mohou být i krásné; jsou ale také výrazně rozdílné: varhany se nikdy nestaly symbolem pokroku, ale ani prapříčinou společenských revolt či poškozování životního prostředí. Zatímco technologie, na jejichž počátku byl parní stroj, slouží dnes také terorismu, varhany takto nikdy použity nebyly a snad ani být nemohou, odhlédneme-li od extremistických útoků v podobě amatérského hraní. Vývoj technologie varhan je neobvyklý – prošel od osmnáctého století všemi dobovými vymoženostmi pneumatické a elektrické traktury, elektronických doplňků

a monstrózních rozměrů mnohománuálových nástrojů, aby se nyní pokorně navracel k baroknímu ideálu jednoduché mechaniky a rozumné velikosti. Snad i proto představuje svět varhan oázu klidu a jistý protipól inženýrské technologie, v níž si návrat k přírodě v podobě mlýnského kola či mechanického počítadla stěží umíme představit.“

/Program semináře doplnil na přání jubilanta uvedením Bachovy Toccaty a fugy d moll./



Emanuel ONDRÁČEK: Cesty k modernímu inženýrství a varhany

„....O soustavě ‚inženýrství, život, varhany‘ hovořím dnes proto, že inženýrství a varhany provázejí můj život od kolébky dodnes. Inženýrství jako fenomén morálně a právně odpovědné, účelové, kompetentní a komplexní lidské tvořivosti. Varhany jako složitý a specifický inženýrský artefakt, jehož účelem je výhradně povznášení ducha. Chci také vyjádřit LAUDATIO a GRATIAS všem, kteří v (mém) životě zanechali světlou stopu a vyjádřit PŘÁNÍ, abychom se právě teď s POKOROU, ODVAHOU, ODPOVĚDNOSTÍ a NADĚJÍ obrátili znovu k budoucnosti.“

Světově známá varhanní umělkyně **Alena VESELÁ** pro seminář vybrala, výkladem doprovodila a přednesla skladby:

Jan-Françoise Dandrieu /1682–1738/ – Noël de Saintomge Joseph est bien marié

Josef Ferdinand Norbert Seger /1716–1782/ – Fuga G dur

Johann Sebastian Bach /1685–1750/ – Fantasie g moll BWV 542

Chorální předehra Nun komm, der Heiden Heiland, BWV 659

Petr Eben /1929/ – Laudes I. Largo. Con. moto



Alena MIZEROVÁ: Laudatio organi

... v příspěvku představila a přítomným nabídla knížečku sestavenou prof. J. Janem Chválou varhan. Citacemi z textu připomenula pokoru a úctu, které umožnily stavbu nových dvoumanuálových varhan na VUT, tj. velkorysost, nadhled, pokora a úcta k řemeslu, umění spolupráce.

Protože oslavenec kromě dalších dobrých rysů v sobě také tyto vlastnosti nese, navrhla, aby se výraz manuál přejmenoval na emanuál a nástroj VUT se nadále nazýval dvouemanuálové, 13-rejstříkové varhany.

Petr DUB: Tajemný obyvatel fázového prostoru – podivný atraktor

„Tento odpolední seminář označil ve 2. předseminárním materiálu jeho svolavatel slovem podivný. To mě přimělo, snad ovlivněn Pavlem Eisnerem, uvažovat o slovech **divný** a **podivný**.

Divný. Tento výrok je hodnotící a to spíše ne kladný, vyjadřuje pochybnosti, vybízí k jisté ostražitosti. Naproti tomu slovo **podivný** vyjadřuje něco spíše zvláštního, snad trochu tajemného, něco, co očekáváme s jakýmsi napětím. A proto se ne náhodou toto slovo objevilo v sedmdesátých letech (minulého století) i ve vědě pro označení tajemného obyvatele fázového prostoru – zrodil se sugestivní název **podivný atraktor**. Je citlivý na počáteční podmínky, má bohatou a neobvyklou vnitřní strukturu, může být i pestrý a neuchopitelný, jaký je sám život.“



(foto Přemysl Janíček)



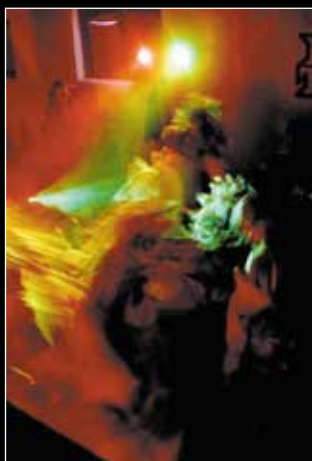
Prolétáme ulicemi města



MAŘENA A



V čele jde král



Všude je plno slizu



Den končím v podivném místě
pod schody



Aula je plná lidí



Celý den trávím v baru pod
schody



Barevná světla na

Hlášení z akce Kry
Mařena Úkol: kontakt Maře
01 Dnes v 10:00 opouštím obě
Země, aby můj talíř o hodinu poz
cílovým objektem, místními označova
tury Brno. Lidé, kteří mě spatří se otá
sebevědomě. Nohy se mi boří do našedl
sebou červeně světélkující stopy. **Vstupuj**
dech vzhůru směrem k aule, cíli dnešní mi
ani TA, která si celou tu věc vymyslela. Vstu
plná lidí, někteří sedí v lavicích, jiní na pódiu přímo p
z nich stojí a mluví. Jak vstoupím, hlas umlká. Namísto něj místnost plní šum a n
Vyhledávám náčelníka a vyměňujeme si pozdravy. Zběžně zdravím i jeho stádo a kvapně odchází
Teprve různobarevné nápoje dodají mi sílu. Mezi barevnými světly se v hudbě potácím. Všechno se h
chodbách osvětlují proměnlivé prostory. **Prostory plují siluety lidí**. Jenom JI stále nenacházím... **datum**
a barvy, tma, hudba a nespoutaná zábava udělaly kosmonauty ze všech, je těžké rozeznat lidi od mim
sebraných bůhví odkud a operací z každého uděláme architekta, takového, jakého si představuje ON
nejvěrnější a zbytek mimozemských hlídá ten lidský houf. Všichni JI provolávají slávu, skandují JE
Jamu čeká létající talíř a s ním další a další lidé. Král nastupuje do talíře. Sešiko
ta největší sláva. Cítím, že Mařena je tady. Talíř se
náměstí, Kobližnou až k Edison Garden.
nejdou ještě zcela připraveny. Zmatený
ká hudba a svítí barevná světla. **Jakm**
chaos. Začíná operace. Je třeba vop
Všude je plno slizu. Někteří prvác
všichni děkují, není možné být a
nou. Jakmile je po všem, odc
ci. Těsně po půlnoci odlé
dalším, novým

ARCHITEKTŮ

í jméno:
na **datum 15 11**
žnou dráhu planety
ději měkce dosedl před
aným jako Fakulta architek-
čejí, prchají. Vykračují jistě a
é hmoty asfaltu, zanechávají za
i do objektu a stoupám po scho-
se. Žádný uvítací průvod, dokonce
upuji tedy do místnosti sám. **Aula je**
rotí nim. Všichni jsou zvláště oblečení. Jeden
áhlé výkřiky, typické prý to lidské projevy zmatku a vzrušení. Slyším smích.
n. Hledí se mi mlží. Špatně snáším lidské vedro. **Den končím v podivném místě pod schody.**
ýbe... **datum 19 11 01** Po procitnutí je vše jinak. Přesně podle plánu. **Barevná světla v zatemněných**
20 11 01 Celý den trávím v baru pod schody. datum 21 11 01 Po pár dnech mám pocit, že světla
ozemšťanů. Ale je nás tu víc, přilétají kamarádi a dokonce král. Spolu zvládneme to stádo prvků
A... **datum 22 11 01** Je večer, ten Den. Konečně opouštíme školní ústav, **v čele jde král**, za ním ti
Jí jméno. Je nás víc než stovka. Průvod stoupá Pekařskou ulicí vzhůru k městu. Na ploše před
váváme prváky. **Půjdou na čestném místě hned za talířem.** Teprve teď začíná
vznáší. **Prolétáme ulicemi města.** Po České přes
Náhle nastává zmatek, operační stoly
průvod se hrne do sálu, všude zní divo-
mile je sál naplněn, propuká ten pravý
erovat čip, nejlépe do hlavy, pod kůži.
si řvou a škrábou. Po operaci nám
architektem a nesetkat se s Maře-
lají se všichni společnému tan-
táme z tohoto místa vstříc
dobrodružstvím...



Prostory plují siluety lidí



Půjdou na čestném místě, hned za talířem



Můj talíř o hodinu později měkce dosedl



Vstupuji do objektu



Jakmile je sál zaplněn, propuká ten pravý chaos



a chodbách

(Text David Zajiček, David Šrom, fotografie Jan Špírit)

Nová učebna pro počítačové experimenty na Fakultě chemické

Úvodní otázka, kterou si položila skupina fyziky na Fakultě chemické VUT v Brně a která může posloužit jako motto tohoto příspěvku, zněla: „Zařadit, či nezařadit?“ Uvažovali jsme tehdy, zda zařadit či nezařadit ve velkém rozsahu prostředky výpočetní techniky do úvodního kurzu praktika z fyziky. Měli jsme na mysli možnosti, které poskytuje připojení studentů z libovolného místa na experimentální pracoviště, vizi distančního vzdělávání, nutnost zavádění bakalářských kurzů, možnosti, které dává internet pro výuku s perspektivou distančně prováděného experimentu. To vše, jak si uvědomujeme, vede jak ke zlepšení kvality, tak i k zvýšení počtu posluchačů, které může taková laboratoř vzdělávat.

Pro rozsáhlé zařazení výpočetní techniky hovořilo mnoho faktorů – obecně se snižující zájem o studium exaktněji orientovaných předmětů, obtížná dostupnost výpočetní techniky pro studenty i potřeby její znalosti v budoucí praxi absolventů. Ale i proti existovalo mnoho námitek. Hlavně byly vždy uváděny pracnost a finanční náročnost vybudování takového praktika a nedostatek mladých kvalitních učitelů, kteří jsou ochotni a schopni absorbovat nové poznatky z výpočetní techniky. Ovšem hlavní námitka, které jsme však museli čelit, byla ze strany zkušených pedagogů. Ti varovali před potlačením podstaty zkoumaných jevů při nevhodném využití výpočetní techniky. Tato námitka byla a je oprávněná. Proto musí být řešena ihned s koncepčním pojetím celého předmětu. Má-li totiž počítač přispět pozitivně ke kvalitě vzdělávacího procesu, musí



posluchačům pomoci zejména v rutinních činnostech, mnohdy se opakujících, v každém případě pro zkoumaný jev nepřínosných a zdržujících. Počítač slouží ke sběru velkého objemu dat, umožňuje jejich jednoduché zpracování či transformaci, umožňuje okamžité grafické zobrazení naměřených dat a napomáhá rozhodnutí o jejich správnosti, zajišťuje zpracovávání tabulek a grafů, výpočet modelových závislostí a optimalizačních výpočtů. Na straně druhé však počítač nesmí obsahovat předem naprogramovaný postup v experimentální úloze, jakkoliv vylučující individuální postupy různě pokročilých a různě vzdělaných posluchačů, se kterými se stýkáme ve výuce.

Po dlouhém období diskusí na tato a podobná koncepční témata padlo rozhodnutí vybudovat pro Fakultu chemickou VUT v Brně počítačově orientovanou učebnu pro výuku předmětu praktikum z fyziky I a II. Cílem bylo zajistit úplné (dnes téměř úplné) vybudování 24 experimentů s připojením na počítač, které jsou ve shodě se sylaby kurzu Fyzika I a II a které navazují na přednášky a výpočetní cvičení. Proto byly i nové experimenty členěny v každém semestru do dvou bloků, které zaručovaly větší návaznost na probíhající přednášku. Cílem pak bylo umožnit studentům sběr dat, jejich vyhodnocení, grafické zobrazení a vyčíslení výsledků i s prezentací ve formě protokolu během výukové jednotky.

Počítačová učebna byla otevřena pro běh podzimního semestru 2001/2002. Několik technických parametrů učebny:





v učebně je dvanáct studentských a jeden počítač učitelský, sloužící jako server a server tisku, umožňující učiteli sledovat postup prací u studentů. Při výběru počítačů jsme bedlivě dbali na kompatibilitu se současnými a budoucími měřicími rozhraními, možnost rozšíření a obnovy a také na to, aby počítače měly podle možnosti delší dobu morálního zastarání. Jako operační systém individuálních stanic i serverů se z mnoha hledisek jevil nejvýhodněji Windows 2000. Připojení na vysokorychlostní síť s přenosem 1Gb/s jsme řešili optickým kabelem.

Prvé zkušenosti potvrzují správnost našeho rozhodnutí. Pro sběr a generování dat a jejich zpracování jsme využili ve větším rozsahu vynikající systém ISES (Intelligent School Experimental System – MFF UK v Praze). Softwarové vybavení učebny je založeno na kancelářském prostředí Office 2000 (prezentace, grafy, jednoduché výpočty), Matlab 5.0 (pro zpracování dat a simulační výpočty) a perspektivně Origin 6.0 (pro kvalitní grafické prezentace). Předpokladem pro efektivní využití všech možností učebny je i to, aby studenti byli s těmito programy seznámeni, což v případě Fakulty chemické zajišťují předměty základy informační techniky a matematika. Již uskutečněná výuka poskytuje prvé pozitivní informace. Studenti musí věnovat větší pozornost přípravě na praktikum. V průběhu výuky pak měří i vyhodnocují měřená data za přítomnosti pedagoga, řada z nich odchází s finálním výsledkem ve formě vytištěného protokolu.

Zbývá podotknout, že celá náročná akce byla podpořena investicí z grantů FRVŠ a finanční dotací z rozpočtu FCH, za což oběma institucím projevují autoři díla srdečný dík.

Máme za to, že na Fakultě chemické VUT v Brně tak vznikla učebna pro výuku v základním kurzu fyziky, unikátní i ve srovnání s jinými vysokými školami technického zaměření v ČR. Proto jsou na Fakultě chemické návštěvy vítány a o zkušenosti se rádi podělíme.

(Prof. F. Schauer a pracovníci skupiny fyziky FCH)



Obrázky z první výuky v nové počítačové fyzikální učebně FCH VUT v Brně.

Spolupráce Leteckého ústavu FSI a Centra vzdělávání a poradenství

V roce 1999 získalo Vysoké učení technické v Brně projekt Phare Tempus zaměřený na vývoj a realizaci systému vzdělávání pro představitele státní správy v oblasti civilního letectví s pracovním názvem ECADS – European Civil Aviation Development Scheme. Koordinátorem projektu se stal Letecký ústav FSI VUT v Brně. Hlavním cílem projektu bylo vyvinout kurzy zaměřené na vzdělávání v oblasti evropského leteckého práva a jednotných evropských leteckých předpisů JAR (Joint Aviation Requirements). Předpisy JAR, které byly před-

Projekt ECADS Tempus patří do skupiny projektů zaměřených na tzv. institutional building, tedy rozvoj institucí zejména státní správy, a je jedním z pěti posledních projektů programu Tempus schválených pro realizaci v České republice. Partnery projektu se na české straně staly především Odbor civilního letectví Ministerstva dopravy a spojů ČR a Úřad pro civilní letectví ČR. Na straně evropských partnerů se pak členem konsorcia projektu stal zejména britský Úřad pro civilní letectví (UK Civil Aviation Authority). Mezi spolupracujícími univerzitami jsou aktivními partnery projektu na české straně Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a na straně Evropské unie pak University of Bristol, UK a Politecnico di Torino, I. Politickou podporu realizace projektu ECADS na české straně poskytuje Stálá komise pro letectví při Hospodářském výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, která je přímým partnerem projektu. Přidruženým partnerem projektu se stalo také Ministerstvo obrany, Odbor pro mezinárodní vztahy letectva.

Do vývoje kurzů byli zapojeni vedle akademických pracovníků Leteckého ústavu a Univerzity Palackého především



Na fotografii zleva **Dr. Francois Janvier**, International Coordinator, Joint Aviation Authorities, **Ing. Boleslav Stavovčík**, ředitel Úřadu pro civilní letectví ČR, **Ing. Tomáš Šmíd**, Odbor civilního letectví Ministerstva dopravy a spojů ČR, **Ing. Ladislav Janíček, PhD. MBA**, ředitel Centra vzdělávání a poradenství VUT, **Prof. Ing. Antonín Pištěk, CSc.**, ředitel Leteckého ústavu FSI VUT, **Dr. Tony Roome**, General Manager, International Services UK Civil Aviation Authority, **Dr. Roger Moses**, Department of Aerospace Engineering, The University of Bristol a **Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc.**, rektora VUT v Brně.

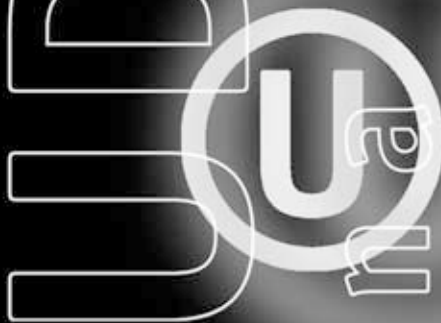
inspektoři Úřadu pro civilní letectví a odborníci z řad specialistů leteckého průmyslu. Projekt získal mimořádnou prioritu v souvislosti s přípravou České republiky k dosažení plného členství v evropských Sdružených leteckých úřadech JAA (Joint Aviation Authorities) s ústředním sídlem v Hoofddorpu, NL. Česká republika se plným členem JAA stala v listopadu roku 2000. Jedním z pozitivně hodnocených aspektů byl mimo jiné tehdy zahajovaný systém vzdělávání v oblasti předpisů JAR v České republice.

Od února 2001 byla zahájena pilotní realizace celkem 9 vyvinutých kurzů, kterým se dostal akronym ECADS. Namísto v projektu původně plánovaných 30–50 účastníků prošlo vyvinutým systémem vzdělávání k 15. prosinci 2001 celkem 450 účastníků z řad představitelů českého leteckého průmyslu, dopravy a státní správy. Počáteční skepsi tak vystřídal v průběhu realizace projektu zásadní pozitivní zvrat a výsledky projektu již nyní předčily všechna původní očekávání i plány.

Dosažené výsledky projektu zaujaly i v mezinárodním měřítku. Specifickou komponentou projektu ECADS je tzv. twinning mezi Českou republikou a Velkou Británií s cílem umožnit přenos zkušeností ze zavádění předpisů JAR mezi Velkou Británií a Českou republikou. Při této příležitosti byla mimo jiné v rámci projektu Tempus organizována také návštěva a seminář pro delegaci vrcholových představitelů českého letectví v Londýně pod záštitou Velvyslanectví České republiky v Londýně. Ministerstvo zahraničních věcí ČR zahrnuje mimo jiné tuto akci také na seznam akcí podporujících přidružování České republiky do Evropské unie.

Projekt získal významnou politickou podporu ze strany britského Ministerstva dopravy (UK Department of the Environment, Transport and the Regions) a Britského velvyslanectví v České republice jako příklad úspěšné bilaterální spolupráce České republiky a Spojeného království. Pozitivní hodnocení bylo prezentováno rovněž ze strany představitelů Sdružených leteckých úřadů JAA, kteří se od roku 2000 pravidelně účastní jednání konsorcia projektu.

Výsledky projektu jsou v současné době prezentovány v zahraničí i prostřednictvím vrcholových představitelů státní správy civilního letectví České republiky. Česká republika se tak stala jedinou ze zemí střední a východní Evropy, která v současnosti má funkční systém vzdělávání podporující zavádění



mětem vývoje, tvoří nadstavbu norem systému řízení jakosti a definují specifické požadavky pro organizace zabývající se výrobou, provozováním nebo údržbou letecké a související techniky. Druhým cílem projektu pak bylo vytvořit akreditované vzdělávací centrum pro realizaci těchto kurzů v České republice. Účelem projektu bylo podporovat implementaci těchto předpisů v českém leteckém průmyslu a dopravě v souvislosti s harmonizací právních norem při přípravě České republiky ke vstupu do Evropské unie.

jednotných evropských předpisů JAR, a snad kromě ústředí JAA i jedinou z evropských členských zemí JAA s takto uceleným systémem vzdělávání.

V červnu 2001 předložil UK Civil Aviation Authority ve spolupráci s Leteckým ústavem VUT v Brně a Úřadem pro civilní letectví ČR společný návrh Sdruženým leteckým úřadům JAA na vytvoření vzdělávacího systému pro předpisy JAR v zemích střední a východní Evropy. Smyslem návrhu bylo podpořit zavádění jednotných evropských leteckých předpisů v těch evropských zemích, které se připravují na vstup do JAA, případně které harmonizují svůj právní systém v souvislosti s přípravou na vstup do EU. Protože Česká republika patří k tradičním zemím s velmi rozvinutým leteckým průmyslem a je zřejmě nejpokročilejší v regionu střední a východní Evropy, pokud jde o zavádění jednotných evropských leteckých předpisů JAR, jsou zkušenosti České republiky pro země střední a východní Evropy vzhledem k velmi obdobným vývojovým podmínkám bezesporu velmi relevantní.

Dne 7. prosince 2001 se na VUT v Brně konala schůzka vedení projektu s vrcholovými zástupci Úřadu pro civilní letectví ČR, Odboru civilního letectví Ministerstva dopravy a spojů ČR, Mezinárodního oddělení britského UK Civil Aviation Authority, mezinárodního oddělení Joint Aviation Authorities a University of Bristol. Cílem schůzky bylo projednat možnosti akreditace kurzů vyvinutých v rámci projektu Tempus. Na této schůzce byla dohodnuta dvojstupňová akreditace, tj. národní akreditace, kterou provede Ministerstvo dopravy a spojů ČR, a mezinárodní akreditace, kterou provede britský UK Civil Aviation Authority s podporou University of Bristol. Cílem akreditace je zajistit uznání kurzů jako kvalifikačních kurzů pro letecký průmysl a dopravu v České republice a především pak zajistit mezinárodní rozlišení kurzů pro připravovanou realizaci v angličtině ve střední a východní Evropě.

Zástupce organizací zúčastněných na koordinační schůzce přijal také rektor VUT v Brně, Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

V říjnu 2001 byla podepsána dohoda mezi Leteckým ústavem FSI a Centrem vzdělávání a poradenství VUT v Brně o vzájemné spolupráci při dalším vývoji a realizaci kurzů. Na jejím základě se Centrum vzdělávání a poradenství stane vzdělávacím střediskem pro poskytování kurzů ECADS vyvinutých v rámci projektu Tempus.

Od ledna 2002 tak bude pod odbornou záštitou Leteckého ústavu VUT v Brně Centrum vzdělávání a poradenství zajišťovat kurzy ECADS v České republice v českém jazyce pro český letecký průmysl, dopravu a státní správu a nadále bude koordinovat proces dalšího rozvoje a akreditace kurzů. Národní i mezinárodní akreditace bude provedena do 21. března 2002, kdy se na VUT v Brně uskuteční mezinárodní konference zástupců partnerských organizací projektu Tempus a pozvaných zástupců Evropské komise pro oblast civilního letectví, JAA, Evropské konference pro civilní letectví ECAC, zástupců evropské asociace leteckých výrobců AECMA, jakož i dalších pozvaných zástupců leteckého průmyslu a dopravy především leteckých úřadů okolních zemí střední a východní Evropy.

V případě úspěšného provedení mezinárodní akreditace zahájí Centrum vzdělávání a poradenství ve spolupráci s Leteckým ústavem FSI první mezinárodní kurzy leteckých předpisů od ledna roku 2003. Brno a VUT v Brně by se tak stalo vzdělávacím centrem evropských leteckých předpisů JAR pro střední a východní Evropu.

(Ing. Ladislav Janíček, Ph.D., MBA,
ředitel Centra vzdělávání a poradenství VUT
Prof. Ing. Antonín Pištěk, CSc.,
ředitel Leteckého ústavu FSI VUT)

SUMMARY

In 1999, BUT won a Tempus Phare project to develop and realize a system of education for administration staff in civil aviation. The project was entitled ECADS – European Civil Aviation Development Scheme. Co-ordinated by the Department of Aviation at the BUT Faculty of Mechanical Engineering, the project's main objective was to develop courses providing education in European aviation legislation and Joint Aviation Requirements (JAR). After a series of negotiations and gradual steps, it has been decided that, from January 2002, the Educational and Consulting Centre, under the professional guidance of the BUT Department of Aviation, will organize the ECADS courses in Czech for the Czech aviation industry, transportation, and administration and coordinate the process of further development and accreditation of the courses.

Seznam nových docentů a doktorů

Slavnostní předání dekretů novým docentům a doktorům se uskutečnilo dne 29. listopadu 2001 v Centru VUT v Brně.



Seznam docentů

Fakulta stavební

Doc. Ing. Bohumil **Novotný**, CSc.

obor: Materiálové inženýrství, účinnost: 10. 9. 2001

Fakulta strojního inženýrství

Doc. Dr. Ing. Jan **Fiedler**

obor: Konstrukční a procesní inženýrství, účinnost: 8. 10. 2001

Doc. RNDr. Karel **Pellant**, CSc.

obor: Aplikovaná fyzika, účinnost: 8. 10. 2001

Doc. Ing. Miroslav **Piška**, CSc.

obor: Strojírenská technologie, účinnost: 21. 11. 2001

Doc. RNDr. Ing. Miloš **Šeda**, Ph.D.

obor: Aplikovaná matematika, účinnost: 22. 11. 2001

Fakulta podnikatelská

Doc. Ing. Vojtěch **Koráb**, Dr., MBA

obor: Odvětvová ekonomika a management, účinnost: 9. 11. 2001

Doc. Ing. Mária **Reznáková**, CSc.

obor: Odvětvová ekonomika a management, účinnost: 9. 11. 2001

Doc. Ing. Ivana **Kraftová**, CSc.

obor: Odvětvová ekonomika a management, účinnost: 3. 11. 2001

Seznam doktorů

Fakulta stavební

Ing. Jan **Jandora**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě stavební VUT v Brně na téma „Numerické modelování porušení sypané hráze přelitím“. Školitelem byl Doc. Ing. Vlastimil Stara, CSc.

Fakulta strojního inženýrství

Ing. Petr **Dymáček**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Vlákno-kovové materiály ocel-C/epoxy“. Školitelem byl Doc. Ing. Josef Klement, CSc.

Ing. Vladimír **Habán**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Tlumení tlakových a průtokových pulzací“. Školitelem byl Prof. Ing. František Pochylý, CSc.

Ing. Jaroslav **Hnízdil**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Simulace odhozu břemen z letounu s využitím metod CFD“. Školitelem byl Prof. Ing. Karol Filakovský, CSc.

Ing. Jan **Chládek**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Evoluční algoritmy v aplikacích NMR“. Školitelem byl Doc. Ing. Pavel Ošmera, CSc.

Ing. Jaroslav **Juračka**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Návrh konstrukce křídla z kompozitního materiálu“. Školitelem byl Prof. Ing. Antonín Pištěk, CSc.

Ing. Jozef **Kaiser**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Generation and Study of High-density Metal and Dielectric Vapor Plasmas Produced by Ablative Capillary Discharges“. Školitelem byl Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.

Ing. Lenka **Klaskurková**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Struktura a vlastnosti slitin na bázi hliníku připravovaných netradičními postupy“. Školitelem byl Prom. fyz. Jan Krejčí, CSc.

Ing. Pavel **Králík**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Aplikace genetických algoritmů ve strojovém učení“. Školitelem byl Doc. Ing. Milan Šrutka, CSc.

Ing. Ivana **Kramářová**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Tepelné dělení vysokolegované austenitické oceli vzduchovou plazmou“. Školitelem byl Doc. Ing. Oldřich Ambrož, CSc.

Ing. Jiří **Mácha**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Počítačové řízení šestiosého antropomorfního robota“. Školitelem byl Doc. Ing. Pavel Bělohoubek, CSc.

Ing. Thuc Cong Phuoc **Nguyen**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Počítačová podpora automatického řízení Computer Aided Automatic Control (CAAC)“. Školitelem byl Prof. Ing. Jaroslav Balátě, CSc.

Ing. Petr **Ptáček**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Možnosti využití řídicích trenérů pro znalecké zkoumání chování řidičů pro analýzy silničních nehod“. Školitelem byl Doc. Ing. Albert Bradáč, DrSc.

Ing. Roman **Rak**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Využití počítačových systémů a identifikace vozidel ve vyšetřování a prevenci trestné činnosti spojené s motorovými vozidly“. Školitelem byl Prof. JUDr. Ing. Viktor Porada, CSc.

Ing. Pavel **Růžička**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Vývoj profilů křidel lehkých letounů pro nízká Reynoldsova čísla s nižší citlivostí na výrobní nepřesnosti“. Školitelem byl Prof. Ing. Karol Filakovský, CSc.

Ing. Libuše **Sýkorová**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Výzkum obráběných nekovových materiálů laserem“. Školitelem byl Doc. Ing. Imrich Lukovics, CSc.

Ing. Antonín **Tetiva**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně na téma „Vymezení aplikačních oblastí metod CFD ve vývojovém procesu letounu a jejich použití při návrhu vztakové klapky“. Školitelem byl Prof. Ing. Karol Filakovský, CSc.



Ing. Pavel **Zubík**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě strojírenského inženýrství VUT v Brně na téma „Integrovaná laserová anemometrie“. Školitelem byl Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.

Fakulta elektrotechniky a informatiky

Ing. Petr **Blaha**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Coulomb Friction Identification Using Harmonic Balance Method of Two Relay System“. Školitelem byl Prof. Ing. Petr Pivoňka, CSc.

Ing. Daniel **Cvrček**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Authorization Model for Strongly Distributed Information Systems“. Školitelem byl Prof. Ing. Tomáš Hruška, CSc.

Ing. Ondřej **Číp**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Frekvenční stabilizace laserových diod a vysoce přesná laserová interferometrie“. Školitelem byl Ing. Ivan Krejčí, CSc.

Ing. Radek **Hédl**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Analýza řízení kardiovaskulární soustavy pomocí lineárního zpětnovazebního modelu“. Školitelem byl Doc. Ing. Jiří Holčík, CSc.

Ing. Bohumil **Honzík**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Control of the Kinematically Redundant Mobile Manipulator“. Školitelem byl Doc. Ing. František Zezulka, CSc.

Ing. Ivo **Chromý**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Komprese digitálních obrazových signálů“. Školitelem byl Doc. Ing. Stanislav Hanus, CSc.

Ing. Zdeněk **Kratochvíl**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Automatické vytváření pravidel pro znalostní báze metodami tzv. soft-computing“. Školitelem byl Doc. Ing. Pavel Jura, CSc.

RNDr. Karel **Mikulášek**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Polynomial Transformations of Systems of Differential Equations and Their Applications“. Školitelem byl Doc. Ing. Jiří Kunovský, CSc.

Ing. Vít **Novotný**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Metody analýzy obvodů se spínanými kapacitami a nové aplikace“. Školitelem byl Prof. Ing. Kamil Vrba, CSc.

Ing. Marian **Pavlík**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Měření nehomogenit

a poruch metodou Kirlianských obrazců“. Školitelem byl Doc. RNDr. Ladislav Peška, CSc.

Ing. Jiří **Ředina**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „Aplikace šířkové metody při studiu plazmatu“. Školitelem byl Doc. RNDr. Ladislav Peška, CSc.

Ing. Michalis **Sidiropoulos**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT v Brně na téma „A New Built-in Self-test Method for Analog Circuits in Mixed-mode Single-chip systems“. Školitelem byl Prof. Ing. Vladislav Musil, CSc.

Fakulta architektury

Ing. arch. Alexandra **Borková**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě architektury VUT v Brně na téma „Dějiny a stavební aktivity církve bratrské v českých zemích ve 20. století“. Školitelem byl Prof. PhDr. Jan Sedláček, CSc.

Ing. arch. Martina **Pavlasová**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě architektury VUT v Brně na téma „Venkovské bydlení odpovídající dané lokalitě“. Školitelem byl Prof. Ing. arch. Miroslav Martinek, CSc.

Ing. Michal **Skalický**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě architektury VUT v Brně na téma „Textilní materiály jako konstrukční materiál v architektuře“. Školitelem byl Doc. Ing. arch. Jiljí Šindlar, CSc.

Fakulta podnikatelská

Ing. Dana **Formánková**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě podnikatelské VUT v Brně na téma „Rozvíjanie a riadenie výkonu intelektového kapitálu v spoločnostiach „znalostí“ pomocou účelných metod personálneho managementu s uplatnením základných marketingových nástrojov“. Školitelem byl Doc. PhDr. Alois Glogar, CSc.

Ing. Michal **Formánek**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě podnikatelské VUT v Brně na téma „Měnový kurz, úrokové míry a jejich rizika“. Školitelem byl Doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.

Fakulta chemická

Ing. Lenka **Danielová**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě chemické VUT v Brně na téma „Vybrané radionuklidy ve složkách životního prostředí České republiky“. Školitelem byl Prof. Ing. Jiří Matoušek, DrSc.

Mgr. František **Kučera**. Zpracoval a obhájil disertační práci na Fakultě chemické VUT v Brně na téma „Homogenní a heterogenní sulfonace polystyrenu“. Školitelem byl Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.

RNDr. Mária **Veselá**. Zpracovala a obhájila disertační práci na Fakultě chemické VUT v Brně na téma „Využití mikroorganismů Lactobacillus sp. na degradaci steroidních glykoalkaloidů“. Školitelem byl Prof. Ing. Milan Drdák, DrSc.

QUODLIBET – první a další

Život VUT v Brně má mnoho forem, podob a rovin. Vysoká škola je jistě živa především těmi aktivitami, při kterých se odehrává to nejpodstatnější – výuka a vzdělávání studentů, a to v prostředí na nejvyšší odborné a vědecké úrovni. Neméně důležitá jsou pracovní zasedání, věnovaná akademickému i ekonomickému chodu školy. Významná jsou posléze i setkání společenská. Mezi setkáními pracovními a společenskými je však možno vidět příliš širokou mezeru. To není dobré. Jsou totiž témata a otázky, které nelze dost dobře řešit ani při setkáních vzdělávacích či oficiálně organizačních, a není také možno je řešit na plese. Jinak tomu nebylo ani na středověkých univerzitách. I tam se objevovaly otázky a problémy tohoto typu. Ty pak byly naplní zvláštní formy setkání, zvaných „Quodlibet“. Quodlibet latinsky znamená „cokoliv je milo“, případně „všehochut“. Quodlibetní rozpravy se vyznačovaly velkou šíří témat a byly solí akademického života. Byla to diskusní setkání, ležící právě někde na onom poli mezi pracovní oficialitou a neformálním přátelským posezením. Někde zde bývaly proslapávány pěšinky, po kterých se pak život ubíral dále. Zde se objevovaly nové myšlenky, byť ve formě ještě nezpracované a neučesané.

Centrum vzdělávání a poradenství vyzkoušelo 29. listopadu 2001 právě tuto staronovou formu akademického setkávání. První Quodlibet se konal v nejslavnostnější podobě pod záštitou pana rektora v aule Centra VUT v Brně. Jeho tématem bylo celoživotní vzdělávání. To je téma, které je šité na tuto formu – ucelený názor na celoživotní vzdělávání nelze totiž asi získat jinak než v diskusi. Každý účastník obdržel písemný materiál se všemi potřebnými výchozími texty reprezentovanými národními a mezinárodními dokumenty, zabývajících se otázkou celoživotního vzdělávání. Cílem diskuse je vždy především postižení povahy problému, neboť ta nemusí být vždy na první pohled patrná. Právě tím přispěl jeden z velmi vážených a významných účastníků, když poukázal na tržní podstatu celé myšlenky. V tržních souvislostech celoživotního vzdělávání je i klíč k pochopení dalších otázek a vztahů, které pro svou šíři nemohly být ani zdaleka probrány a budou tématem dalších podobných rozprav. Vystává tak například závažná otázka akreditací programů a kurzů celoživotního vzdělávání. Ty jsou v tomto kontextu artiklem, na kterém do značné míry závisí existence všech tradičních i nově vzniklých vzdělávacích institucí. Objevila se rovněž potřeba nalezení a ustavení harmonické rovnováhy

mezi aktivitami jednotlivých fakult a jejich útvary celoživotního vzdělávání na straně jedné a určitým koordinačním působením Centra vzdělávání a poradenství na straně druhé. Ani tyto otázky pochopitelně nebyly vyřešeny, nýbrž pouze vysloveny. To je ovšem naprosto nezbytná první fáze. Je to základ, na kterém je možno dále stavět.

Setkání formou Quodlibet budou pokračovat obvykle čtvrtý čtvrtek v měsíci se začátkem ve 14.40. Opět jsou zváni všichni, kteří k těmto tématům buď mají sami co říci, nebo se o nich chtějí něco dozvědět. Pro další informace se můžete obracet na tel.: 05-4114 5106 nebo e-mail: klapetek@cvp.vutbr.cz.

(ThMgr. Milan Klapetek
Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně)

SUMMARY:

Quodlibet means „what you will“ in Latin or it can also refer to an amalgamation of different things. Quodlibet debates were characterized by a broad spectrum of topics and were the salt of academic life. On 29th November, the Centre of Education and Consulting tried this particular renovated form of academic education. The first Quodlibet took meeting place in the most ceremonial form under the Rector's auspices in the great hall of the BUT Centre. Its topic was continuing education. Each participant received written materials with all the necessary texts represented by national and international documents about continuing education. The Quodlibet meetings will continue to be held every fourth Thursday in a month, always beginning at 2.40 pm.

Program Quodlibet na rok 2002:

- 24. 01. 2002** Interní vzdělávání na VUT
- 28. 02. 2002** Distanční vzdělávání na VUT
- 28. 03. 2002** Akreditace programů celoživotního vzdělávání
- 25. 04. 2002** Výuka humanitních předmětů na VUT
- 23. 05. 2002** Vysokoškolské poradenství na VUT
- 24. 10. 2002** Výchova k technice
- 21. 11. 2002** Vzdělávání v informační a „učící se“ společnosti
- 12. 12. 2002** Věda a teologie

Nové učební texty a publikace



FEI

NOVOTNÝ, Radovan
Spolehlivost a diagnostika
2001 – 159 s. – ISBN 80-214-1993-8

NĚMEC, Karel
Sdělovací systémy
2001 – 116 s. – ISBN 80-214-1983-0

Sborník prací 2. odborné konference
Budoucnost elektroenergetiky v regionu jižní Morava
2001 – 140 s. – ISBN 80-214-2015-4

Acoustic Emission 2001
2001 – nestránkováno
ISBN 80-214-2008-1

FAST

Výzkum metod monitorování ochranných hrází
Sborník přednášek ze semináře
2001 – 92 s. – ISBN 80-214-2012-X

HELA, Rudolf
Technologie stavebních dílců
2001 – 205 s. – ISBN 80-214-1991-1

JANDORA, Jan
Tabulky z hydrauliky
2001 – 43 s. – ISBN 80-214-2007-3

FSI

JÍCHA, Miroslav
Přenos tepla a látky
2001 – 160 s. – ISBN 80-214-2029-4

KOMRSKA, Jiří
Fourierovské metody v teorii difrakce
2001 – 221 s. – ISBN 80-214-2011-1

Defektoskopie 2001
Sborník příspěvků
2001 – 334 s. – ISBN 80-214-2002-2

Rektorát

Vysoké učení technické v Brně
v roce 2000
Redakce Jitka Vanýsková
2001 – 256 s. – ISBN 80-214-1927-X

Nakladatelství VUTIAM

KIZLINK, Juraj
Technologie chemických látek II.
2001 – 421 s. – ISBN 80-214-2013-8

PAVELEK, Milan – ŠTĚTINA, Josef
Experimentální metody v technice prostředí
Dotisk 2001 – 218 s. – ISBN 80-214-0970-3

ŽENÍŠEK, Alexander
Sobolevovy prostory
2001 – 180 s. – ISBN 80-214-2036-7

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

SKALICKÝ, Michal
Textilní materiály jako materiály konstrukční v architektuře
2001 – sv. 92 – 29 s. – ISBN 80-214-1952-0

CHLUPOVÁ, Alice
Únavové chování laminátových kompozitů
2001 – sv. 102 – 27 s.
ISBN 80-214-2018-9

CHLUP, Zdeněk
Mikromechanistické aspekty iniciace křehkého lomu
2001 – sv. 103 – 34 s.
ISBN 80-214-2019-7

VRBA, Jiří
Numerická analýza šíření vlnění vrstvenatým prostředím
2001 – sv. 104 – 30 s.
ISBN 80-214-2020-0

KUČERA, František
Homogenní a heterogenní sulfonace polystyrenu
2001 – sv. 106 – 30 s.
ISBN 80-214-2022-7

CHLÁDEK, Jan
Evoluční algoritmy v aplikacích NMR
2001 – sv. 107 – 26 s.
ISBN 80-214-2030-8

JONÁŠ, Alexandr
Use of Standing Electromagnetic Wave for Manipulation of Micron and Submicron-sized Objects
2001 – sv. 105 – 30 s.
ISBN 80-214-2021-9

Edice Habilitační a inaugurační spisy

VONDRUŠKA, Milan
Stabilizace/Solidifikace odpadů
2001 – sv. 67 – 27 s.
ISBN 80-214-2016-2



Informace



100 let vývoje a výroby parních turbin v Brně

Energetický ústav – odbor tepelných a jaderných energetických zařízení FSI VUT v Brně uspořádal ve spolupráci s ALSTOM POWER, s.r.o., Brno dne 29. 11. 2001 KOLOKVIUM konané při příležitosti 100. výročí zahájení vývoje a výroby parních turbin v Brně.

Cílem kolokvia bylo provést bilancování přínosu tvůrčího potenciálu brněnských zkušeností s výrobou, vývojem, výzkumem a vzděláváním odborníků v oboru parních turbin. Současně byl nastíněn očekávaný výhled v oboru do dalšího období.

Kolokvia se zúčastnila řada uznávaných osobností z oblastí vývoje, konstrukce, výroby a zkušebnictví parních turbin z řad bývalých a současných pracovníků oboru, jakož i zástupci vysokých škol, které vychovávají odborníky v oboru tepelných turbin.

S příspěvky nebo vzpomínkami na léta minulá vystoupilo celkem devět přednášejících, za všechna jména lze uvést alespoň jedno – pan Ing. František Michele, CSc., který přednesl úvodní příspěvek na základní téma kolokvia. Po přednášce mu děkan FSI Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc., poděkoval za jeho celoživotní spolupráci jako externího učitele VUT v Brně a poblahopřál k významnému životnímu jubileu.

Přednesené příspěvky, vystavené dobové dokumenty a základní, dnes již historická literatura z oboru byly přínosné i pro zúčastněné studenty Fakulty strojíního inženýrství VUT v Brně.

Na závěr kolokvia se rozproudila neformální diskuse mezi několika generacemi odborníků, které spojuje společný zájem o rozvoj oboru parních turbin v Brně.

(Doc. Ing. Jan Fiedler, Dr.)

Jiří Skovajsa – klavírní recitál

Skvostný hudební zážitek si dopřáli všichni posluchači, kteří 4. prosince navštívili klavírní recitál Jiřího Skovajsy v Centru VUT v Brně.

Koncert se konal v komorní atmosféře rozsvícené dvorany Centra VUT v Brně. Zvolený program – sladcí romantici – spolu s nádhernou architekturou dvorany, kterou znovu a znovu obdivují hosté a návštěvníci, zapůsobil na mnohé velmi silně a nejedna ruka setřela slzu dojetí. Znalci umění Jiřího Skovajsy navíc potvrdili, že hrál tak, jak ho ještě nezažili. A Jiří Skovajsa sám přiznal, že na něj budova Centra VUT v Brně měla silný vliv. „Hrát tady byl pro mne silný zážitek a požitek. Tohle je druhý nejlepší koncertní sál v Brně. Brno může být šťastné, že má takovouto nádhernou budovu, a Brňané na to, že se v ní čas od času konají koncerty,“ uvedl nadšeně po koncertě.

Ještě ten večer pak vznikla myšlenka dalšího recitálu, a to

skvělého violoncellisty Jana Škrdlíka z JAMU, kterého bude v únoru Jiří Skovajsa doprovázet.

Poslední úklonou Jiřího Skovajsy koncert však neskončil. Ke klavíru si totiž sedl Michal Kreslák, syn RNDr. Jitky Kreslíkové, CSc., z Fakulty informačních technologií VUT v Brně, aby zahrál skladby Fryderyka Chopina. Výběr autora nebyl v tomto případě náhodný – už v roce 1993 se Michal Kreslák stal laureátem XXI. ročníku Mezinárodní klavírní soutěže Fryderyka Chopina v Mariánských lázních. Pěťadvacetiletý pianista, který vystudoval ostravskou konzervatoř, dokázal svojí hrou zastavit odcházející posluchače uprostřed sálu na dalších dvacet minut.

Na Chopina v podání Michala Kreslíka, absolventa FSI VUT v Brně, se můžeme těšit ještě jednou při samostatném koncertě. Zatím není známo kdy, informace se však k vám dostane včas. Sledujte mimo jiné aktuality VUT v Brně na www.vutbrno.cz.

(foto Michaela Dvořáková)

UDALOSTI

TURNAJ



Šachový turnaj o pohár Fakulty chemické

Dne 22. listopadu 2001 se uskutečnil na Fakultě chemické šachový turnaj „O pohár Fakulty chemické“, který uspořádala Rada studentské unie Fakulty chemické jako součást oslav deseti let znovuobnovení Fakulty chemické.

Před začátkem šachových duelů přivítali hráče krátkým prosvědom děkan Fakulty chemické Prof. Ing. Milan Drdák, DrSc., a předseda RSU FCH Michal Babič.

Po seznámení s pravidly turnaje zasedli hráči k šachovnicím. Hrál se podle švýcarského systému na devět kol, přičemž každý hráč měl na zdolání protivníka deset minut na partii.

Pak už stačilo jen čtyři a půl hodiny ticha, soustředění, rychlých a uvážlivých reakcí na tahy protivníků a byl znám vítěz

turnaje. Stal se jím **Jakub Bednář**, student FEI. Na dodržování všech pravidel dohlížel Miroslav Tůma, student 2. ročníku FCH, který podlehl atmosféře turnaje a sám usedl za šachovnici.

Po skončení turnaje se všichni hráči i přihlížející diváci shodli na tom, že tímto prvním ročníkem byla zahájena pěkná tradice, která je příslibem do budoucnosti...

Výsledky:

	fakulta	body	pořadí
BEDNÁŘ JAKUB	FEI	8	1.
TICHÝ DAVID	FAST	7,5	2.
PARÁK DOMINIK	FCH	7	3.

Cena SIEMENS 2001

Letos, stejně jako v minulých letech, proběhlo udílení cen firmy SIEMENS. Tyto ceny jsou udělovány v následujících oblastech: cena za výzkum, cena za doktorskou práci, cena za diplomovou práci a dále jsou udíleny stipendijní podpory pro doktorandy. S těmito prestižními cenami jsou spojeny i nemalé finanční částky.

V letošním roce aspirovalo na cenu za doktorskou práci celkem dvanáct uchazečů, z toho čtyři uchazeči byli z VUT v Brně. Na cenu za diplomovou práci aspirovalo pětadvacet uchazečů (šestnáct z VUT v Brně) a o stipendijní podporu žádalo osm doktorandů (čtyři z VUT v Brně). Do soutěže o cenu za výzkum byla přihlášená jediná práce, a to z ČVUT Praha. Je zřejmé, že VUT v Brně mělo tentokrát v soutěži silné zastoupení.

Porota pro udílení cen sestávala ze zástupce firmy SIEMENS a prorektorů pro vědu a výzkum nebo jejich zástupců z technických univerzit České republiky, a to ČVUT Praha, VUT v Brně, ZČU Plzeň, TU Liberec a UTB Zlín. Porota se na svém závěrečném jednání sešla dne 14. listopadu 2001 a pečlivě zhodnotila všechny přihlášené práce. Uděleny byly čtyři ceny za doktorskou práci, pět cen za diplomovou práci, čtyři stipendijní podpory pro doktorandy a jedna cena za výzkum. Výsle-

dek jednání poroty byl pro VUT v Brně více než příznivý, neboť naši zástupci se umístili velmi úspěšně, a to takto:

Cenu za doktorskou práci získal Ing. Tomáš Vojnar, Ph.D. z FEI VUT v Brně za práci „Towards Formal Analysis and Verification over State Space of Object-Oriented Petri Nets“.

Cenu za diplomovou práci získali tito uchazeči z VUT v Brně:

1. Ing. Martin Drahanský z FEI za práci „Rozpoznávání otisků prstů neuronovou sítí“
2. Ing. Roman Hlaváč z FEI za práci „Accelerated Thermal Cycling for Lead-Free Alloys Reliability Assessment“
3. Ing. Miroslav Mikulica, Ing. Tomáš Bia, Ing. David Hrubý (všichni z FEI) za „Robotický fotbalový tým“
4. Ing. Filip Orság z FEI za „Aplikace digitálního zpracování řeči“

Stipendijní podporu pro doktorandy získal Ing. Richard Růžička z FEI, který pracuje na tématu „Formální přístup k analýze testovatelnosti obvodu na úrovni mezeintegrových přenosů“.

Oceněným lze jen blahopřát k získání této prestižní ceny a budoucím uchazečům (věřme, že VUT v Brně bude v příštím roce zastoupeno stejně početně) hodně zdaru.

(Doc. Ing. Pavel Jura, CSc., studijní proděkan FEI)

Z předvánočních hudebních zážitků

PhDr. Jitka Vanýsková



Koncert studentů JAMU

Tradiční předvánoční koncert odezněl v prostorách auly v Centru VUT v Brně 12. prosince. Účinkovali studenti JAMU. Skvěle vybraný repertoár (posuďte sami – viz níže) a výborný přednes, to vše přineslo posluchačům chvíle předvánočního klidu a kvalitní hudební zážitek.

Henry Purcell: Dvě královské intrády
 Jirí Ignác Linek: Preambulum in C
 Johann Jakob Froberger: Toccata V
 Jacques Casterède: Flûtes en vacances
 Johann Sebastian Bach: Preludium a fuga G dur, BWV 541
 Mária Demeterová – varhany
 Wolfgang Amadeus Mozart: Kirchensonaten pro dvoje housle a varhany
 Jan Pieterszoon Sweelinck: Variace na píseň Mein junges Leben hat ein End'
 Johann Pezel: Hora decima



Koledy si zazpívali všichni ...

Také o vánočním koncertu, který se konal 18. prosince loňského roku, se dá hovořit jen v superlativech. O už tradiční a hlavně tradičně skvělý večer se postaral VOX IUVENALIS – pěvecký sbor VUT v Brně, který přivedl do dvorany Centra VUT kolem sedmi set diváků. Na programu koncertu v podání sboru a jeho hostů – sólistů byl samozřejmě „vánoční repertoár“:

Dietrich Buxtehude: Das neugeborne Kindelein
 František Xaver Thuri: Hymnus adventualis
 Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční
 Závěrečný přídavek – Tichá noc, svatá noc a zvláště Narodil se Kristus Pán zazpívali už vestoje všichni...

Sportovní ples doprovodilo udílení cen

Přestože hlavní plesová sezona leží teprve před námi, Centrum sportovních aktivit VUT v Brně a VSK VUT v Brně má už svůj slavnostní ples za sebou. Uskutečnil se vloni 8. prosince v brněnském hotelu Kozák a jeho součástí bylo rovněž ocenění nejlepších sportovců. K tanci hrála skupina Rolling stones revival band Brno, o exhibiční vystoupení se v doprovodném programu postarali AC aerobik, bike trial – bří Liškové a taneční vystoupení patřilo Cheerleaders Brno Alligators.



SUMMARY: Athletes' Ball organized by the BUT Sports Centre and BUT VSK, took place in the Kozák Hotel in Brno, December 8th, last year. On this occasion also the best athletes were rewarded.

**Předvánoční
koncerty
v Centru
VUT v Brně**

4. 12. 2001
Klavírní recitál
Jiřího Skovajsy



18. 12. 2001
Koncert
VOX IUVENALIS

12. 12. 2001
Koncert
studentů JAMU

